

КНП ХОР
**«Обласний центр медичної статистики, здорового способу
життя та інформаційно-аналітичної діяльності»**

Тиждень з імунізації з 24 квітня по 4 травня 2025
«Вакцинація рятує життя.
Подбайте про себе та рідних - зробіть
щеплення»

Тиждень з імунізації в Україні відзначається з 24 квітня по 4 травня 2025 (з 24 по 30 квітня — Всесвітній тиждень з імунізації; з 27 квітня по 4 травня — Європейський тиждень з імунізації).

Цей тиждень покликаний нагадати суспільству про важливу роль імунізації у збереженні здоров'я та профілактиці інфекційних захворювань. Під час загарбницької війни, розв'язаної країною-агресором - російською федерацією, мешканці Харківської області одними з перших прийняли удар та вистояли. Але сьогодні вони продовжують жити в умовах постійного стресу, нестачі медичних ресурсів та руйнування соціальної інфраструктури. Адже, особливо в умовах воєнного стану вакцинація залишається одним із найефективніших методів захисту від небезпечних хвороб та їхніх ускладнень.

Здоров'я громадян - ключовий пріоритет для Держави, дотримання Національного календаря профілактичних щеплень - важлива умова безпеки як окремої особи, так і суспільства в цілому. Масове та регулярне проведення щеплень - це дієвий інструмент контролю над інфекціями, яким можна запобігти вакцинацією, заради майбутнього дітей України!

Вакцинація – найефективніше медичне втручання, винайдене людиною!

Вакцини — один із кращих інструментів, які в нас є для покращення здоров'я та добробуту в усьому світі. Вони вже понад 200 років захищають від хвороб, які загрожують життю та заважають нашому розвитку.

Досягнення вакцинації:

- ✓ До 1980 – ліквідовано натуральну віспу (ерадикація);
- ✓ У Європейському, Американському та Західно-тихоокеанському регіонах земної кулі – ліквідовано поліомієліт;
- ✓ В даний час за допомогою вакцин ми можемо запобігти 30 інфекційних захворювань;
- ✓ Епідеміологічне благополуччя;
- ✓ Вакцинація на рівні 95% забезпечує покращення епідемічної ситуації у країні – коли спалахи інфекційних захворювань неможливі;
- ✓ Економічне благополуччя;
- ✓ Вакцинація – унікальна ланка у створенні колективного імунітету – захист навіть тих, хто не вакцинований чи має протипоказання.

Згідно з даними ВООЗ, з 1974 року завдяки щепленням у світі вакцини рятували 154 мільйони життів – тобто більше 3 мільйонів життів на рік або 6 життів щохвилини.

Завдяки вакцинації людство перемогло натуральну віспу. В світі більше не фіксуються випадки натуральної віспи –небезпечної хвороби, внаслідок якої помирало 3 з 10 захворілих.

1979 році Всесвітня організація охорони здоров'я означила її як викорінену хворобу, що стало результатом скоординованих зусиль медиків із багатьох країн, але ключове значення в досягненні такого результату мала саме масова вакцинація

Захворюваність на поліомієліт знизилася на 99%. Щорічно понад 750 тисяч дітей уникають інвалідності.

Знизився рівень захворюваності на правець, дифтерію, кашлюк, і краснуху. Смертність від кору знизилася на 75%.

Щорічна смертність новонароджених від правця знизилася в понад 13 разів.

Проведення масових кампаній з вакцинації світ наблизився до викорінення поліомієліту. у 1988 році – вірус циркулював у 125 країнах світу, а кількість випадків захворювання сягала 350 тисяч. Зараз залишилося всього дві країни, де досі циркулює “дикий” вірус поліомієліту – Афганістан та Пакистан;

Важливо також зазначити, що вірус поліомієліту 2 та 3 типів вже викорінено, і наразі в світі фіксується лише вірус поліомієліту 1 типу.

Законодавча база України з питань імунопрофілактики:

Нормативний акт	Викладка
Закон України N 2802-XII від 19.11.1992 «Основи законодавства України про охорону здоров'я»	Стаття 10. Обов'язки громадян у сфері охорони здоров'я: Громадяни України зобов'язані: а) піклуватись про своє здоров'я та здоров'я дітей, не шкодити здоров'ю інших громадян; б) у передбачених законодавством випадках проходити профілактичні медичні огляди і робити щеплення;
Закон України N 4004-XII від 24.02.1994 «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»	Стаття 5. Обов'язки громадян: Громадяни зобов'язані: піклуватися про своє здоров'я та здоров'я і гігієнічне виховання своїх дітей, не шкодити здоров'ю інших громадян; брати участь у проведенні санітарних і протиепідемічних заходів; проходити обов'язкові медичні огляди та робити щеплення у передбачених законодавством випадках; Стаття 27. Профілактичні щеплення: Профілактичні щеплення з метою запобігання захворюванням на туберкульоз, поліомієліт, дифтерію, кашлюк, правець та кір в Україні є обов'язковими.
Закон України N 1645-III від 06.04.2000 «Про захист населення від інфекційних хвороб».	Стаття 12. Профілактичні щеплення Профілактичні щеплення проти дифтерії, кашлюка, кору, поліомієліту, правця, туберкульозу є обов'язковими і включаються до календаря щеплень. Медичні працівники, які проводять профілактичні щеплення, повинні мати відповідну підготовку з питань їх проведення та зобов'язані надати об'єктивну інформацію особам, яким проводиться щеплення, або їх законним представникам про ефективність профілактичних щеплень та про можливі поствакцинальні ускладнення.

	Стаття 15. Запобігання інфекційним захворюванням у дитячих закладах: прийом дітей до виховних, навчальних, оздоровчих та інших дитячих закладів проводиться за наявності відповідної довідки закладу охорони здоров'я, а також, якщо їй проведено профілактичні щеплення згідно з календарем щеплень і вона не перебувала в контакті з хворими на інфекційні хвороби або бактеріоносіями. дітям, які не отримали профілактичних щеплень згідно з календарем щеплень, відвідування дитячих закладів не дозволяється. у разі якщо профілактичні щеплення дітям проведено з порушенням установлених строків у зв'язку з медичними протипоказаннями, при благополучній епідемічній ситуації за рішенням консилиуму відповідних лікарів вони можуть бути прийняті до відповідного дитячого закладу та відвідувати його.
	Наказ МОЗ України № 595 від 16.09.2011 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів»
	Наказ МОЗ України від 11.08.2014 № 551 "Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні».
	Наказ МОЗ України №1254 від 18.07.2024 року (внесено зміни до Календаря профілактичних щеплень та Положення про організацію і проведення профілактичних щеплень).
	Наказ МОЗ України №2070 від 11.10.2019 року «Перелік медичних протипоказань профілактичних щеплень».
	Наказ МОЗ України №1682 від 02.10.2024 року «Порядок забезпечення належних умов зберігання, транспортування, приймання та обліку медичних імунологічних препаратів».
	Наказ МОЗ України №1614 від 03.08.2021 року «Про затвердження Порядку організації та проведення профілактики інфекції та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я».
	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.06.2023 року №562 – р «Про схвалення Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2023 – 2025 роках».

ВАЖЛИВО!:

• На сьогодні вводити будь-які вакцини в сідничну ділянку вкрай не рекомендується, особливо якщо це діти молодшого віку. Це дуже високий ризик механічного або запального ушкодження в області сідничного нерва.

- У дорослого в області сідниць дуже виражений підшкірний шар, через що такі «внутрішньом'язові» вакцинації по суті є підшкірними, тобто некоректними.

- Для дітей віком до трьох років рекомендоване місце для введення будь-якої вакцини – це зазвичай передньобокова поверхня стегна в його середній третині.

- Дітям старше трирічного віку та дорослим вакцини рекомендують вводити в ділянку дельтовидного м'яза плеча (трицепс або м'язовий виступ в області зовнішньої частини плеча, і введення робиться збоку).

- Для того, щоб людина, що сумнівається, зважилася на вакцинацію, повинні зійтися три фактори:

- ✓ Впевненість у медика (почуття внутрішнього спокою та задоволення своїми діями).

- ✓ Довіра до медичних працівників

- ✓ Зручність для пацієнтів

Vaccine Safety Net – це платформа, створена ВООЗ, з вебсайтами учасників, на яких можна знайти достовірну інформацію про безпеку вакцин різними мовами.

Найбільший успіх вакцинації, який ми не бачимо - всі, хто не страждає і не вмирає від вакцин-контрольованих захворювань.

Корисні ресурси, які допоможуть Вам у роботі:

- Офіційний сайт МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
- Центр Громадського Здоров'я <https://www.phe.org.ua/>
- Національний портал з імунізації <https://vaccine.org.ua/>
- ГО «Батьки за вакцинацію» <https://bzv.org.ua/>
- ФБ «Вакцинація:питання та відповіді»
- Академія НСЗУ <https://academy.nszu.gov.ua/enroll/index.php?id=197>
- CDC <https://www.cdc.gov/vaccines/>

Гаряча лінія: 0 800 351 896 Фахівці й фахівчині Національної гарячої лінії МОЗ і ЮНІСЕФ «Спільно до здоров'я» Консультують щодо **ЩЕПЛЕННЯ ДІТЕЙ І ДОРΟΣЛИХ.**

Інформаційний лист підготували: Начальник відділу промоції здорового способу життя, інформаційно-комунікаційної роботи, зв'язків із засобами масової інформації та громадськістю КНП ХОР «ОЦМСЗСЖІАД» **Олеся ЛАПТА**, лікар-методист **Михайло БРИКІН**